
Περιεχόμενα

Εισαγωγή	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
Ψυχολογικές θεωρίες της εξέλιξης του λόγου	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Η σχέση της ψυχολογίας με τις επιστήμες του λόγου ...	29
Ψυχολογία και βιολογικές επιστήμες	30
Ψυχολογία και ιατρικές επιστήμες	33
Ψυχολογία και παιδαγωγικές επιστήμες	34
Ψυχολογία και σύγχρονη τεχνολογία	37
Ψυχολογία και defectology	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	
Εισαγωγικά ερωτήματα για τη λογοθεραπεία και λογοπαι- δεία	41
Αντικείμενο της λογοθεραπείας-λογοπαιδείας	41
Μέθοδος της λογοπαιδείας	46
Σκοπός και έργο της λογοπεδικής	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	
Ο σχηματισμός του λόγου στο παιδί	51
Η πρόληψη στις λεκτικές ανεπάρκειες	52
Αιτιολογία των λεκτικών ανεπαρκειών	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ	
Η έγκαιρη ψυχοπαιδαγωγική διάγνωση των παιδιών με δια- ταραχές	63
Η εξέταση του λόγου στα παιδιά	69
Η έκταση των λεκτικών ανεπαρκειών	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Ανεπάρκειες στην προφορά των ήχων	77
Ψευδισμός	77
Ροτακισμός	83
Το χειλικό Ρ (labiale)	86
Ενδοδοντικό (inderdentalis) Ρ	86
Λαμδακισμός (lambacismus)	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Σιγματισμός (sigmatismus)	97
Ενδοδοντικός Σιγματισμός (sigmatismus inderdentalis)	99
Προδοντικός Σιγματισμός (sigmatismus addentalis) ...	100
Πλευρικός Σιγματισμός (sigmatismus lateralis)	101
Χειλοδοντικός Σιγματισμός (sigmatismus labiodentalis)	101
Συριστικός ή Χειλόφωνος Σιγματισμός (sigmatismus sig- matismus palatalis)	101
Ρινικός Σιγματισμός (sigmatismus nasalis)	102

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Λαθεμένη προφορά άλλων ήχων συμφώνων	117
Καπακισμός ή Γραμμακισμός (capacismus-gammakismus)	117
Η άρθρωση των ήχων Π, Μπ, Μ	121
Η άρθρωση των ήχων Τ, Δ, Ν	122
Η άρθρωση των ήχων φ και β	124

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Ελαττωματική προφορά των φωνητικών ή ηχητικών ήχων (φωνήεντα)	127
Η άρθρωση των φωνητικών ή ηχητικών ήχων	127
Ελαττώματα στην προφορά των φωνητικών ήχων (φωνήε- ντα)	133
Διόρθωση της ελαττωματικής προφοράς των φωνητικών ήχων	133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

Βαριές μορφές διαταραχής της προφοράς	135
Κολλητικός ή ακαθάριστος λόγος	135
Τετισμός	136

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Ρινολαλία (Rhinolalia)	139
Κλειστή ρινολαλία (Rhinolalia Clausa)	140
Απομάκρυνση της κλειστής ρινολαλίας	143
Ανοιχτή ρινολαλία (Rhinolalia aperta)	145
Απομάκρυνση της ανοιχτής ρινολαλίας	148
Μικτή ρινολαλία (Rhinolalia mixta)ς	153

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Η φυσιολογική και ανατομική εξέλιξη των οργανικών ανωμαλιών και η επίδρασή τους στις διαταραχές του λόγου .	155
Ιστορική αναδρομή της εμφάνισης και εξέλιξης των διαταραχών του λόγου	155
Η οδοντοφυΐα και η επίδρασή της στο λόγο και την προσωπικότητα του ατόμου	157
Κατάταξη των οργανικών ανωμαλιών στις διαταραχές του λόγου	159
Αίτια των σχισμικών παραμορφώσεων – Τρόποι υποβοήθησης των παιδιών	163
Φροντίδες για το νεογέννητο με ρωγμή	165
Ο λόγος (ομιλία) των παιδιών με ρωγμή	166
Εγχείρηση των ρωγμικών ελαττωμάτων	167

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Εισαγωγή στη φυσιολογία και στην παθολογία του λόγου ..	171
Ο λόγος και οι συνοδεύουσες αυτόν κινήσεις και αντιλήψεις στη φυσιολογία και την παθολογία	171

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Διαταραχές στο ρυθμό και τη χροιά της φωνής	179
---	-----

Τραυλισμός (Balbuties) στην αγγλική stuttering	179
Έκταση του τραυλισμού	183
Συμπτώματα του τραυλισμού	185
α) Εξωτερικά ή σωματικά συμπτώματα	185
Αρρυθμία	189
Συν-κινήσεις	189
Εμβολιασμοί λέξεων (embolophrasia)	190
Ρουθουνισμός	190
β) Εσωτερικά ή ψυχικά συμπτώματα	191
Λογοφοβία	191
Αιτίες Τραυλισμού	194
Ευνοϊκοί παράγοντες	194
Παράγοντες άμεσης επίδρασης	195
Κρίσιμες περίοδοι εμφάνισης του τραυλισμού	200
Μέθοδοι εξάλειψης του τραυλισμού	201
Μέθοδοι με τραυλικά παιδιά προσχολικής ηλικίας	210
Η απομάκρυνση του τραυλισμού στους μαθητές	216
Η απομάκρυνση του τραυλισμού στους ενήλικες	222
Νέες αντιλήψεις για τον τραυλισμό και τη διόρθωση	224
Συμπληρωματικά μέσα για την απομάκρυνση του τραυλισμού	227
Ιατροφαρμακευτική θεραπεία	227
Υπνοθεραπεία	228
Ύπνωση	229
Κανόνες για τραυλικούς από τον Χβάτσεφ	231
Κανόνες ομιλίας της Ν.Ι. Αμπέλεβα	232
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ	
Λεκτικές διαταραχές παρόμοιες με τον τραυλισμό	233
Αφθογγισμός (Aftongia)	233
Λεκτικές διαταραχές μικροεγκεφαλικών νοσημάτων, χορείας και τικ	234
Χορεία (Piämater)	234
Ταχυλαλία ή ταχυλογία (tahilalia Battarismus)	235

Αιτιολογία	237
Απομάκρυνση της ταχυλαλίας	238
Βραδυλαλία (Bradylalia, Bradyfrasia) αργός λόγος	242

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ

Το σύνδρομο της αριστεροχειρίας και η επίδρασή του στις λεκτικές διαταραχές	245
Μέθοδος για τον προσδιορισμό του κυρίαρχου χεριού σε παιδιά 6-9 ετών	245
Λεκτικές διαταραχές και αριστεροχειρία	247

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Λεκτικές διαταραχές οφειλόμενες οργανικές-λειτουργικές βλάβες και ανεπάρκειες του εγκεφαλικού φλοιού	259
Αλαλία (Alalia)	259
Μορφές αλαλίας - Λογοπεδική εργασία	265
Κινητική αλαλία	265
Αισθητηριακή αλαλία	270
Αφασία (afazia)	272
Κινητική αφασία	274
Αισθητηριακή αφασία	275
Αμνησιακή αφασία (Amnesia-Afazis)	276
Καθολική αφασία (Totalis afazia)	276
Αποκατάσταση της αφασίας	277

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ

Η εξέλιξη της ικανότητας ανάγνωσης-γραφής και οι διαταραχές τους	285
Πρακτική συνειδητοποίηση των βασικών γλωσσικών στοιχείων σε παιδιά από 5-6 ετών	285
Διαταραχές της ανάγνωσης και γραφής	290
Αλεξία και δυσλεξία (alexia-dislexia)	290
Αγραφία και δυσγραφία (agrafia-disgrafia)	296

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ

Ανατομοφυσιολογική δομή του οργάνου της ακοής και η εξέλιξη τονικής υψηλής ακοής	301
Ακουστικός αναλυτής	301
Η επίδραση της μουσικής μετρορυθμικής αντίληψης στην εξέλιξη της τονικής υψηλής ακοής	310

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ

Διαταραχές του λόγου στους βαρήκοους	315
Ο λόγος των βαρηκόνων	318
Μέριμνα για τους βαρήκοους	322
Η ακουστική συσκευή και η χρήση της	327
Η λογοπεδική εργασία με τους βαρήκοους	329
Ψυχολογικές ιδιαιτερότητες της προσωπικότητας των εφήβων με καθολική βλάβη της ακοής	332

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

Ο εγκέφαλος ως όργανο του λόγου και του ψυχισμού ...	335
Σύστημα σήμανσης του εγκεφαλικού φλοιού	335
Εγκέφαλος και ψυχισμός	341

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Παθολογία του λόγου από διαταραχές των οργανικών και νοητικών λειτουργιών του εγκεφάλου	349
Λεκτικές διαταραχές από παιδικές εγκεφαλικές παραλύσεις	349
Ο λόγος των ατόμων με νοητική καθυστέρηση	353
Ανεπάρκειες στο λόγο των εκπαιδευσίμων (debilis) παιδιών και λογοπεδική εργασία	355

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ

Η λειτουργία της φώνησης από ανατομική, φυσιολογική και ψυχολογική άποψη	361
Εισαγωγή στις διαταραχές της φώνησης	363
Η εξέλιξη της φωνής στο παιδί	363

Τα είδη των φωνητικών διαταραχών και η εξάπλωσή τους .	368
Βραχνή φωνή	368
Αφωνία, δυσφωνία και φωνασθένεια	370
Παθολογική μετάλλαξη (Pathological mutation)	372
Η υγιεινή της φωνής	374

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Προβλήματα στη λειτουργία άρθρωσης του λόγου από αρνητικές παιδικές έξεις	379
Αιτίες εμφάνισης των έξεων	380
Τρόποι παροχής βοήθειας και πρόληψης των οργανικών και λειτουργικών δυσκολιών του λόγου στα παιδιά	382

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Δομή και οργάνωση της λογοπεδικής εργασίας	385
Γενικές θέσεις	385
Λογοπεδικά σχολεία	385
Λογοπεδικά κέντρα	387
Λογοπεδικοί παιδικοί σταθμοί	388
Οργάνωση της εργασίας στα λογοπεδικά κέντρα	390
Οι μαθητές	394
Δάσκαλοι – Λογοπεδικοί	394

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ

Ψυχολογικές βάσεις της γενικής παιδαγωγικής και της Defectology δεοντολογίας	397
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	406